O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● E-mail: info@xs.uz ● 2007 йил 19 май, № 97 (4250) Шанба

ИСЛОҲОТЛАРИМИЗ САМАРАДОРЛИГИ ОШМОҚДА

Аввал хабар қилинганидек, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов жойларда амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари, ижтимоий-иқтисодий соҳалардагиислоҳотларнинг бориши, қишлоқ хўжалиги тизимида юз бераётган кенг қамровли ўзгаришлар билан танишиш мақсадида 17-18 май кунлари Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятига ташриф буюрди.

Хоразм вилояти маркази — Урганч шаҳрининг бош майдонида амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари билан танишган давлатимиз раҳбари лойиҳа муаллифлари, қурувчи ва муҳандислар билан суҳбатлашди. Хоразм вилоятининг тупроқ ва иқлим шароитидан келиб чиқиб, марказий майдонни сўлим гўшага — яшил ҳудудга айлантириш юзасидан уларга зарур тавсиялар берди.

Президентимиз сафарининг иккинчи куни Гурлан туманидаги қайта реконструкция қилиниб, яқинда иш бошлаган «Гурлан» акционерлик жамияти билан танишувдан бошланди.

Хоразм нафақат аграр, балки саноат соҳасида ҳам катта салоҳиятга эга воҳа. Бугун вилоятда қирққа яқин саноат корхонаси фаолият юритмоқда. Уларнинг йигирмага яқини енгил саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ихтисослашган. Вилоятда етиштириладиган пахтанинг йигирма минг тоннага яқини «Боготтекс», «Шоволтекс», «Коттонтекс», «Хоразм Нуртоп» қўшма корхоналари, «Хоразм текстил», «Юлдуз» масъулияти чекланган жамиятларида қайта ишланмоқда. Ҳар йили ўртача 64,4 миллион АҚШ доллари миқдоридаги маҳсулот экспорт қиладиган мазкур корхоналарда салкам тўрт ярим минг нафар киши меҳнат қилади. Ип газлама, экспортбоп трикотаж маҳсулотлар, тайёр кийим-кечак ишлаб чиқараётган ушбу корхоналар сафига «Гурлан» акционерлик жамияти ҳам қўшилди.

Умумий майдони 31,5 гектардан иборат ушбу йирик саноат мажмуи пахта толасини тайёр маҳсулотга айлантиргунга қадар бўлган юқори технологик жараённи ўз ичига олган. 27 миллион АҚШ долларига тенг инвестиция жалб этилган корхона йилига 4,5 минг тонна пахтани қайта ишлаб, 3,41 минг тонна хом трикотаж, 12 миллион дона тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш имкониятига эга.

Юртбошимиз корхонанинг экспорт салоҳиятини оширишга алоҳида эътибор қаратди, бу ерда тайёрланаётган юқори сифатли маҳсулотларнинг харидорини топиш масаласини ҳал қилиш лозимлигини таъкидлади.

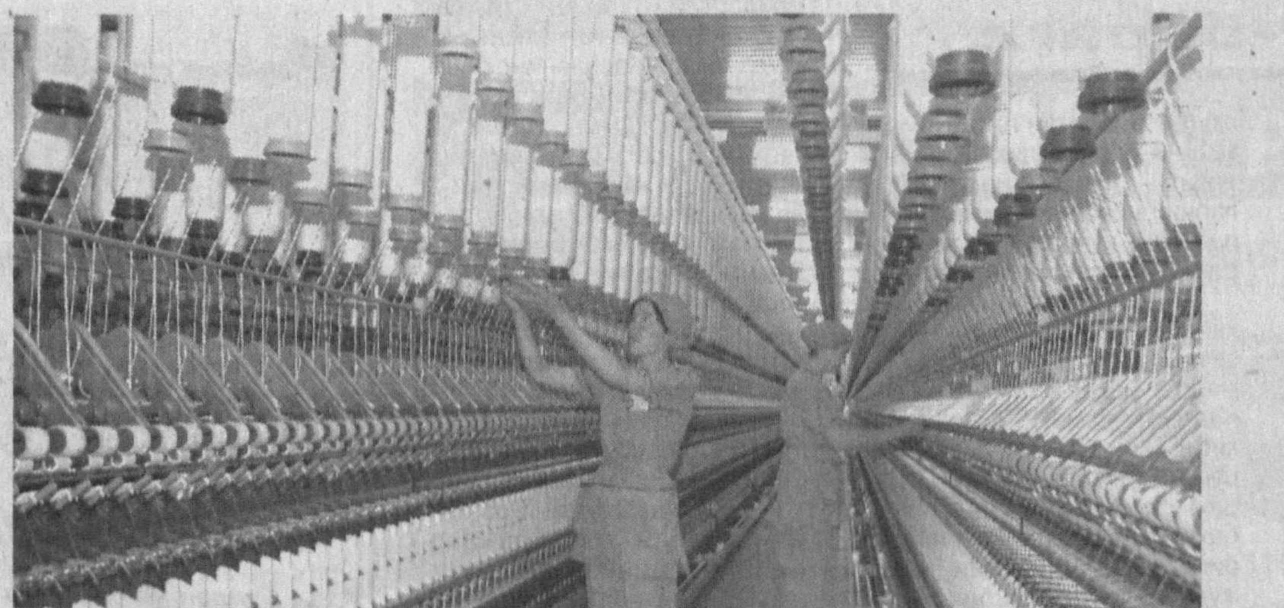

— Бундай йирик корхоналарни қуришдан мақсад, аввало, жаҳон андозаларига мос маҳсулот ишлаб чиқариш орқали аҳолини иш билан таъминлаш, халқимизнинг турмуш даражасини янада юксалтиришдан иборат, — деди Юртбошимиз. — Ҳар бир корхонанинг имкониятлари унинг экспорт салоҳияти билан баҳоланади. Биз дунё бозорида доимий ўз ўрнимизга эга бўлишимиз учун корхоналаримиздаги технологияларни мунтасил янгилаб боришимиз лозим.

Президентимиз корхонанинг ип йигирув ва тўқув цехларидаги иш жараёни, замонавий дастгоҳларнинг имкониятлари ва ишчи-хизматчиларга яратилган шарт-шароитлар билан қизиқди.

— Ушбу корхонада 11 йилдан бери ишлайман, — деди пилталаш дастгоҳи оператори Эркиной Аҳмедова. — Қайта реконструкция қилингач, корхонамиз мутлақо янгича қиёфа касб этди. Ишчи-хизматчиларнинг меҳнатга муносабати, иш унумдорлиги ва манфаатдорлик ҳам кескин ўзгарди. Бугун корхонамиз хотин-қизлари замонавий, тўлиқ компьютерлаштирилган дастгоҳларни маҳорат билан бошқармоқдалар.

Корхонада меҳнат қилаётган 1200 ишчи-муҳандиснинг 69 фоизини хотин-қизлар ташкил этади. Тез кунларда бўяш ва тикув цехлари ҳам ишга тушгач, яна икки юздан зиёд киши иш билан таъминланади.

Президент Ислом Каримов Янгибозор туманидаги «Бархаёт Матниёз бобо» фермер хўжалиги далаларида амалга оширилаётган ишлар билан танишди. Фермерлар билан суҳбатлашди.

— Қаерда бўлмайин, ҳаётий тажрибага эга, турмушнинг аччиқ-чучугини татиган отахонлар, хоразмча айтганда ёшуллилар билан суҳбатлашишга, ижтимоий-иқтисодий соҳада олиб бораётган ислоҳотларимиз бераётган самаралар юзасидан маслаҳатлашишга ҳаракат қиламан, — деди Юртбошимиз.

Фермерлар ҳаётида рўй бераётган ўзгаришлар хусусида тўхталган давлатимиз раҳбари деҳқончиликда Хоразм вилоятининг тупроқ ва иқлим шароитидан келиб чиқиб иш юритиш яхши натижалар беришига алоҳида эътибор қаратди.

Ўзбекистон Қаҳрамони, Гурлан туманидаги «Ҳаймиммат ота» фермер хўжалиги раҳбари Гулмат Ҳайитметов мамлакатимизда фермерлик ҳаракатини ривожлантириш учун барча шароитлар яратиб берилаётгани учун давлатимиз раҳбарига миннатдорлик изҳор этди.

— Фермер олдига замон қўйаётган талаблар ҳам ошиб бормоқда, — деди давлатимиз раҳбари. — Бугунги фермер илгариги деҳқондан катта фарқ қилади. Фермер иқтисодчи, агроном, тадбиркор, ташкилотчи бўлиши лозим. Шу билан бирга, ўзи етиштирган маҳсулотларни ўзи қайта ишлашни билиши ҳам даркор. Фермерликнинг келажаги айнан маҳсулотни қайта ишлашни йўлга қўйиши билан бевосита боғлиқ. Хоразм вилоятида етиштирилаётган гўштнинг 8, сабзавотнинг эса атиги бир фоизи қайта ишланмоқда. Фермерларимиз фақат пахта ва ғалла етиштириш билан кифояланиб қолмасликлари керак.

Шу жиҳатдан 46 гектар майдонда деҳқончилик қилаётган Урганч туманидаги «Баҳром» фермер хўжалиги раҳбари Маркс Раҳмоновнинг тажрибаси ибратлидир. Хўжалик гўшт ва сутни қайта ишлайдиган минизаводга эга. Етиштирилган ғаллани қайта ишлайдиган замонавий тегирмон ишлаб турибди. Давлатимиз раҳбарининг ташаббуси билан Тошкентда ўтказилган минитехнологиялар ва ихчам ускуналар халқаро кўргазма-савдосида қатнашган фермер янги технологиялар харид қилиш борасида бир қанча шартномалар имзолаб қайтди. Ўтган йили 32 миллион сўм соф фойда олган хўжаликда 42 киши меҳнат қилади.

Президентимиз фермерлар замон талабларидан келиб чиққан ҳолда иш олиб бориши, экспортбоп маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кенг йўлга қўйишлари лозим, деди. Бу эса фақат уларнинг ўзига, балки бутун мамлакатимиз иқтисодиётининг юксалишига хизмат қилади. Юртбошимиз бу борада хоразмлик фермерлар, бутун воҳа аҳлининг ишига ривож тилади.

Воҳид ЛУҚМОНОВ, Шавкат ХУДОЙБЕРГАНОВ, ЎзА махсус мухбирлари.

Дилшод ЮСУПОВ олган суратлар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

Ёш оилаларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида

«Ўзбекистон Республикасида ёшларга доир давлат сиёсатининг асослари тўғрисида»ги қонун, «Ижтимоий ҳимоя йили» Давлат дастурига мувофиқ ва ёш оилаларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашни янада кучайтириш, меҳнат фаолиятини бошлаш ва мустақил ҳаётга кириб келишда уларга зарур ёрдам кўрсатиш, барқарор даромад манбаларини шакллантириш механизмлари ва амалий рағбатлантириш омилларини яратиш ҳамда уларнинг уй-жой ва маиший шароитларини яхшилаш мақсадида:

1. Қуйидагилар жойлардаги давлат ҳокимияти ва хўжалик бошқаруви органлари, тижорат банклари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, Маънавият тарғибот маркази, «Маҳалла» жамғармаси, «Оила» маркази, бошқа нодавлат нотижорат ташкилотларининг энг муҳим вазифаси ҳисоблансин:

республикамизнинг ҳар бир ҳудудида янги иш ўринлари очиш, ёшларни кичик бизнес ва тадбиркорликка фаол жалб қилиш, ёш оилаларга ўз ишини ташкил этиш учун микрокредитлар ажратиш, касаначиликни ривожлантириш, уларга имтиёзли равишда қорамоллар сотиш асосида меҳнат билан бандлигини таъминлаш ва ёш оилаларнинг барқарор даромад манбаларини шакллантириш учун зарур шароит яратиш;

ёш оилаларга ипотека ва истеъмол кредитлари ажратиш йўли билан уй-жой сотиб олиш ёки қуриш, уйжиҳозлари ва рўзғор буюмлари харид қилишда уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш;

ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ҳал этишда ёш оилаларга амалий ёрдам бериш, уларга сифатли таълим, тиббий, ҳуқуқий, ахборот, маслаҳат ва бошқа, жумладан болалар соғлиғини сақлаш ва тарбиялашни таъминлаш бўйича хизматлар кўрсатиш;

ёш оилаларни маънавий қўллаб-қувватлашни кучайтириш, ёшларда ўзи қурган янги оила учун ғурур ва масъулият ҳиссини, ота-онага, кекса авлод вакилларига ҳурмат-эътиборни, меҳнат қилиш ва халқимизнинг боқий маънавий қадриятлари руҳида бола тарбиялаш интилиш туйғуларини шакллантириш;

фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари орқали кам таъминланган оилалар фарзандлари бўлган ёшларга, шу жумладан никоҳдан ўтиш ва тўй маросимларини ўтказишда қўшимча моддий ёрдам кўрсатиш.

2. Тижорат банклари, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, Савдо-саноат палатаси, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги ва Молия вазирлигининг тижорат банклари томонидан имтиёзли шартлар асосида ёш оилаларга ипотека, истеъмол кредитлари ва микрокредитлар шаклида қуйидаги мақсадлар учун 2007 йилда 50,0 миллиард сўм ажратиш тўғрисидаги таклифи маъқуллансин:

кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташкил қилиш;

уй-жой қуриш, таъмирлаш ва сотиб олиш (ижарага олиш);

уй-хўжалигини йўлга қўйиш;

мебель ва бошқа узоқ муддат фойдаланиладиган ҳаётий зарур товарлар сотиб олиш.

Тижорат банклари, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатасига ёш оилаларга кўрсатиб ўтилган мақсадлар учун 2007 йилга мўлжалланган ҳажмдан кам бўлмаган миқдорда қўшимча кредит маблағларини излаб топиш ва ажратиш тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги ва Молия вазирлиги билан келишилган таклифларни ҳар йили Вазирлар Маҳкамасига киритиш тавсия этилсин.

3. Белгилаб қўйилсинки, қонунчиликка мувофиқ, мазкур Фармон татбиқ этиладиган ёш оила тоифасига, ҳар бири 30 ёшдан ошмаган, биринчи марта расмий никоҳдан ўтган ёшлар киради.

4. Белгилансинки, жисмоний шахслар — ёш оила аъзоларининг солиққа тортиладиган даромадларига қуйидаги даромадлари кирмайди:

солиққа тортиладиган иш ҳақи ва бошқа даромадларнинг шахсий уй-жой ёки кўп қаватли уйда хонадон қуриш, таъмирлаш ва сотиб олиш учун олинган ипотека кредитлари ва улар бўйича ҳисобланган фоизларни қоплаш учун йўналтирилган суммаси;

хўжалик субъекти – иш берувчидан уй-жой сотиб олиш учун олинган маблағ.

Сотиб олинган (мулк ҳуқуқи давлат рўйхатидан ўтказилган) кундан бошлаб беш йил ичида ушбу мулк сотилса, мазкур бандда кўрсатилган даромадлар белгиланган тартибда жисмоний шахслар даромадларига солинадиган солиққа тортилади.

5. Хўжалик субъектларига даромад солиғи ёки ягона солиқ тўловини ҳисоблашда солиққа тортиладиган базани ёш оилалар тоифасига кирувчи ходимларга ипотека кредитлари бадаллари тўлашга ва (ёки) уй-жой сотиб олишга текин берилган маблағлар суммасига тенг ҳажмда, аммо солиққа тортиладиган базанинг 10 фоизидан ошмаган миқдорда, камайтириш ҳуқуқи берилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги бир ой муддатда мазкур Фармонда кўзда тутилган солиқ имтиёзларини қўллаш тартибини ишлаб чиқсин ва тасдиқласин.

7. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари Давлат мулки қўмитаси ва Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси билан биргаликда:

2007 йил 1 сентябргача давлат тасарруфида бўлган вақтинча фойдаланилмаётган ётоқхоналар, уйлар ва кўп хонадонли уйлардаги бўш турган хонаднлар улардаги маиший шароитларни ёш оилалар яшаши учун мос келиши нуқтаи назаридан инвентаризация қилсин;

2007-2008 йиллар давомида Нукус шаҳрида, ҳар бир вилоят маркази ва Тошкент шаҳрида фойдаланилмаётган ётоқхоналар, уйлар ва кўп хонадонли уйлардаги бўш турган хоналар негизида оилавий ётоқхоналар ва ёш оилалар учун имтиёзли нархларда ижарага бериладиган квартиралар ташкил этсин.

Белгилаб қўйилсинки, мазкур бандга мувофиқ ёш оилаларга бериладиган уй-жойни таъмирлашни молиялаш ҳамда уни зарур санитария-маиший асбоблар билан жиҳозлаш тегишли маҳаллий бюджетларнинг даромад қисми кўрсаткичларини ошириб бажарилган суммаси ҳамда «Ижтимоий ҳимоя йили» Давлат дастурини амалга ошириш доирасида жалб қилинаётган ҳомийлар маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги ва Давлат мулки қўмитаси Молия вазирлиги ҳамда Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси билан биргаликда бир ой муддатда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари томонидан вақтинча фойдаланилмаётган ётоқхоналар, уйлар ва кўп хонадонли уйлардаги бўш турган хоналарни ёш оилаларга бериш тартиби тўғрисидаги Низом лойиҳасини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, Молия вазирлиги ҳамда бошқа манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда мазкур Фармондан келиб чиққан ҳолда қонун ҳужжатларига киритиладиган ўзгартиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

9. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ш.Мирзиёев зиммасига юклатилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри, 2007 йил 18 май

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИДА

Кеча қуйи палатанинг **Бюджет ва иқтисодий ислоҳотлар қўмитаси** томонидан ўтказилган йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2006 йилги ижроси ҳамда жорий йил биринчи чораги якунлари тўғрисидаги ҳисобот кўриб чиқилди.

Таъкидландики, 2006 йилда таркибий ислоҳотлар кўламини кенгайтириш, иқтисодиётни модернизация қилиш ва эркинлаштириш, мулкчиликнинг хусусий секторини мустаҳкамлаш, қулай инвестиция муҳитини шакллантириш ҳамда аҳоли турмуш даражасини ошириш учун шарт-шароитлар яратиш

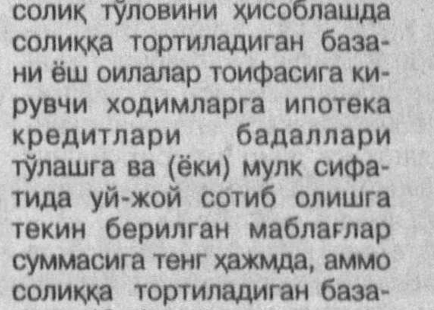

бўйича қабул қилинган чора-тадбирлар натижасида ялпи ички маҳсулотнинг ўсиши 2005 йилга нисбатан 7,3 фоизни ташкил қилди.

Шу билан бирга Давлат бюджетининг харажатлари Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси белгилаб берган йўналишлардан келиб чиққан ҳолда амалга оширилди. Бюджет сиёсатида ижтимоий харажатларнинг устуворлиги тамойили янада кучайди.

Йил давомида асосий эътибор аҳолини манзилли ижтимоий қўллаб-қувватлашга, бюджет харажатларининг ижтимоий йўналтирилганлигини кучайтиришга, уларнинг самарадорлигини ошириш ҳамда

(Давоми 2-бетда).

Парламентимиз юқори палатасининг тўққизинчи ялпи мажлисида кўплаб ҳужжатлар қатори "Ҳомийлик тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни ҳам маъқулланди. Қонун Президентимиз томонидан имзоланиб, шу йилнинг 3 май куни расмий эълон қилинди. Хўш, мазкур ҳужжатнинг мазмун-моҳияти, аҳамияти нималардан иборат? Мухбиримизнинг Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирининг биринчи ўринбосари, Олий Мажлис Сенати аъзоси Еркинбой Кутибаев билан қилган суҳбати шу хусусда бўлди.

ҲОМИЙЛИК — МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТ

уни асраб-авайлаш зиммамиздаги масъулиятдир

— Аввало, таъкидлаш керакки, мамлакатимизда икки палатали парламент тизимининг жорий қилиниши ҳаётга татбиқ этилаётган ҳужжатларнинг кенг қамровда, пухта, аниқ ҳамда мукаммал тайёрланишида муҳим омил бўлиб хизмат қилаётир, — дея сўз бошлади Еркинбой Менлибаевич. — Хусусан, "Ҳомийлик тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг вужудга келишини ҳам ана шу саъй-ҳаракатларнинг амалдаги исботи дейиш мумкин. Унинг қабул қилиниши мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий, қолаверса, иқтисодий ҳаётида ўзига хос аҳамиятга эга.

Аслида ҳомийлик тушунчаси халқимиз учун янгилик эмас. Сахийлик ва меҳрибонликнинг рамзи бўлган бу олижаноб ҳислатнинг илдизи узоқ-узоқларга бориб тақалади. Бировга беминнат ҳомийлик ёрдами кўрсатиш, бева-бечора ва етим-есирларнинг бошини силаш, муҳтож ва кам таъминланган тоифаларга кўмак бериш каби фазилатлар бизда миллий қадрият даражасига кўтарилган. Буни соддароқ қилиб тушунтириш учун ҳаётимизда мисоллар кўп.

Масалан, меҳр деган туйғу одамларимизнинг қон-қонига шу даражада сингиб кетганки, буни азалдан бир бурда нони, бир қултум сувини ҳам муҳтож қўшнисига ўз инон-ихтиёри ила илинишида ёки қўлидан келганича ногирон, кўнгли кемтик кимсаларнинг мушкулини осон қилишга интилишида кўриш мумкин. Ҳеч бўлмаганда илиқ сўз айтиш орқали ҳам бировнинг қалбига малҳам бўлиш шу юрт инсонларига хос улуғ фазилатлардан бири саналади. Шу боис ҳам "Яхшилик иззат, сахийлик улуғлик келтиради", "Кийган тўнинг эскиради, кийдирганинг унутилмайди", "Қўли очиқнинг йўли очиқ" сингари пурмаъно ҳикматлар узоқ йиллардан буён тилдан-тилга кўчиб келади.

Албатта, юртимиз мустақилликка эришган дастлабки кунларданоқ бу тарихий анъанани давом эттиришга киришилди. Аҳолини, айниқса, кам таъминланган қатламларни ижтимоий ҳимоя қилишга алоҳида эътибор қаратилди. "Савоб ишни ҳар ким, ҳар куни қилиши керак" деган улуғ шиор асосида хайрли ишлар кўлами кенгайтирилди.

Муҳтарам Юртбошимиз мамлакатимиз Конституциясининг 14 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишда ижтимоий ҳимоянинг мазмун-моҳияти, аҳамиятини содда тарзда тушунтириб берарканлар, унинг ҳуқуқий асослари ва қонуний нормаларини яратиш олдимизда турган муҳим вазифалардан бири эканлигини уқтиргандилар. Ана шулардан келиб чиққан ҳолда ўзида юксак инсонпарварлик тамойилларини мужассам этган "Ҳомийлик тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни тайёрланди.

— Президентимизнинг ҳеч бир нарса мамлакатни спортчалик дунёга тез танита олмайди деган сўзларининг ҳаётдаги исботини ҳаммамиз кўриб, билиб турибмиз. Мамлакатимизнинг халқаро майдонда бугунгидек обрў-эътибор ва мавқега эришишида ҳам айнан мазкур соҳага давлат сиёсати даражасида эътибор қаратилаётгани муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда.

Кўпинча спорт ҳақида сўз кетганда, унинг миллатни бирлаштирувчи, тинчликни таъминловчи воситалардан бири эканлиги эътироф этилади. Янги қонунда ҳам унинг мақсадларидан бири халқлар ўртасида тинчлик, дўстлик ва тотувликни мустаҳкамлаш деб ифодаланган. Буни тўлароқ шарҳлаб берсангиз.

— Дарҳақиқат, спортнинг куч-қудрати жуда катта. Ўзбекистонимизнинг дунёга танилишида мазкур соҳа муҳим роль ўйнамоқда. Чиндан ҳам спорт миллатни бирлаштиради, тинчлик элчиси сифатида эътироф этилади. Бунга ҳаётдан истаганча мисол келтириш мумкин. Кўп узоққа бормай, шу йилнинг 14 апрелида Германиянинг Штутгард шаҳрида профессионал бокс бўйича ўта оғир вазн тоифасида Бутунжаҳон Ассоциацияси йўналиши бўйича жаҳон чемпионлиги учун ҳамюртимиз Руслан Чагаев ҳамда россиялик Николай Валуев ўртасидаги тарихий

▼ Қонун кучга кирди

жангни эслайлик. Икки машҳур спортчи беллашуви нафақат Ўзбекистон ёки Россия, балки бутун дунё эътиборини ўзига қаратди. Қувонарлиси, мазкур учрашувда ҳамюртимиз жаҳон чемпиони унвонини қўлга киритди. Унинг ғалабаси ҳақида юртимиз ва дунё оммавий ахборот воситаларида чиқишлар ҳали ҳам давом этмоқда. Айниқса, ҳамюртларимизнинг қувончини айтмайсизми. Юртимизда бу ғалаба катта шодиёнага айланди.

Мен Русланнинг ғалабасини эслашимнинг сабаби, унинг бу улкан ютуғида жуда кўп инсонларнинг муносиб ҳиссаси бор. Хусусан, унинг Ўзбекистонда ҳаваскор боксда тарбияланиб, катта маҳорат орттирганлиги, Юртбошимизнинг унга берган оқ фотихаси, халқимизнинг ишончи, Германиядаги "Юниверсум бокс промоушн" профессионал бокс клуби мутасаддилари, клуб промоутери Клаус-Петер Коль, мураббий Михаэл Тимм, Русланнинг шахсий менежери ўзбекистонлик Таймас Ниязов ва бошқаларнинг биргаликдаги катта меҳнатлари самараси бу. Ўша куни Русланни мусобақада руҳан қўллаб-қувватлаш мақсадида атайин Германияга борган кўплаб юртдошларимиз қатори немислар ҳам биргалашиб уни олқишлашди. Германиядаги профессионал бокс клуби вакилларининг мамлакатимизга ташрифи, уларга кўрсатилган юксак-эҳтиром — булар халқлар ўртасидаги тинчлик, дўстлик ва тотувликни мустаҳкамлашнинг ёрқин намунаси дейиш мумкин. Президентимиз томонидан давлатимизнинг "Жасорат" медали билан тақдирланган Клаус-Петер Колнинг Германиядан Юртбошимиз номига йўллаган табригида шундай жумлалар бор: "Тошкентга ташрифимиз асносида спорт давлат сиёсатининг устувор йўналиши эканлигига гувоҳ бўлдик. Жаноби Олийлари, дунёда боксни ривожлантиришга шахсан катта эътибор берадиган Сиздек давлат раҳбари кам". Бу мустақил давлатимизга нисбатан бошқа халқларнинг чинакам эътирофидир.

Ўсмир-ёшларимиз орасида келажакда Русланга ўхшаган юрт довруғини дунёга достон қилишга қодир иқтидорлилар жуда кўплаб топилади. Уларга ҳар томонлама шарт-шароитлар яратиб берсак, эртага улар ҳам халқаро майдонларда Ватан шарафини муносиб ҳимоя қилишади.

— Айнан биз сўз юритаётган "Ҳомийлик тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунида соғлом турмуш тарзини қарор топтиришдек муайян мақсадлар ҳам мавжуд. Зеро, бу Сиз раҳбарлик қилаётган вазирлик олдига қўйилган вазифалар билан гўё муштаракдек...

— Бугунги кунда республикамизда 7,5 миллион нафардан ортиқ киши мунтазам равишда жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланиб келмоқда. Шунинг қарийб тенг ярмини хотин-қизлар ташкил этади. 52 мингга яқин спорт иншоотлари мавжуд. Мамлакатимизда етмишдан ортиқ спорт турлари ривожланиб, халқимиз ўртасида тобора оммалашиб бормоқда.

Лекин ана шу спорт иншоотларини замонавий жиҳозлар, спорт анжомлари билан таъминлашда ёки спорт тўгараклари ҳамда клубларининг моддий-техник имкониятларини янада яхшилашда муайян қийинчиликлар ҳам йўқ эмас. Очиғини айтганда, ана шу камчиликларни бартараф этишда ҳомийлик кўрсатишнинг аҳамияти катта. Албатта, жойларда ўз хоҳиши билан маҳалла ҳудуди, мактабларга спорт майдончалари қуриб бераётган ёки спорт анжомлари ҳадя этаётган тадбиркорлар кўплаб топилади. Давлатимиз ҳам уларнинг бу хайрли амалларини муносиб қадрлаяпти. Кўплаб имтиёз ва имкониятлар яратиб берaяпти.

Эндиликда "Ҳомийлик тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни ана шундай саъй-ҳаракатларнинг ҳуқуқий асоси бўлиб хизмат қилади. Қонуннинг 1-боб, 5-моддасида ҳомийликни амалга оширишга бўлган ҳуқуқ аниқ кўрсатиб қўйилган. Унга кўра, юридик ва жисмоний шахслар ҳомийликни ихтиёрий равишда ҳамда монеликсиз амалга оширишга ҳақлидирлар. Юридик ва жисмоний шахслар ҳомийликни якка тартибда ёки бирлашиб, ҳомийлик ташкилотини ташкил этган ёхуд ташкил этмаган ҳолда амалга оширишлари ҳам мумкин. Ҳомийлар ўз ҳомийлик хайрияларидан фойдаланиш мақсадлари ва тартибини ҳам белгилай оладилар.

Мақсадимиз аҳолининг барча қатламлари учун ҳар томонлама қулай бўлган спорт-соғломлаштириш масканларини кўпайтириш, уларда малакали мутахассислар фаолият олиб боришини таъминлаш, корхоналар ва меҳнат жамоаларида ҳам шундай масканлар ташкил этиш орқали соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, ёш авлодни ҳар томонлама баркамол этиб тарбиялашдан иборат.

— Табиийки, истеъдодлар, жумладан, спорт соҳасида иқтидорли жамоа ёхуд якка чемпионлар ҳам ҳомийликка эҳтиёж сезади. Шу нуқтаи назардан, вазирлик ва ҳомий ташкилотлар ўртасидаги муносабатлар хусусида гапириб берсангиз.

— Жуда тўғри гапни айтдингиз. Ҳар йили спорт федерациялари томонидан тақдим этилган режалар асосида вазирлигимиз томонидан оммавий спорт тадбирларининг йиллик тақвим режаси ишлаб чиқилади ва у қатор вазирликлар билан келишилгандан сўнг Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланади. Унга кўра, республика ва халқаро миқёсдаги спорт мусобақалари, шу жумладан қатор соғломлаштириш тадбирлари давлатимиз томонидан молиялаштирилади. Спорт турлари бўйича республика терма жамоалари аъзоларига ҳар ойда моддий таъминот ажратилади. Тақвим режадаги яна бир қатор мусобақалар федерациялар ва ҳомий ташкилотлар томонидан ҳам ташкиллаштирилади. Мисол учун, ўтган йили Қатар давлатининг Доҳа шаҳрида бўлиб ўтган XV Осиё ўйинларида спорт делегациямиз таркибидаги 150 нафар спортчи, мураббий ва ҳакамлар Ўзбекистон миллий Олимпия қўмитаси, федерациялар ҳамда ҳомий ташкилотлар ҳисобидан иштирок этишди.

Ҳар йили бир қатор вазирлик ва ташкилотлар билан қўшма қарорлар асосида спорт мусобақалари, спорт соғломлаштириш тадбирлари ҳам ташкил этилади. Айтмоқчиманки, Ўзбекистонда спортни, спортчиларни қўллаб-қувватлайдиган ташкилотлар ва корхоналар етарли. Уларнинг беғараз ёрдамисиз бундай салмоқли ютуқларни қўлга киритиш қийин.

Янги қонун бу борадаги сарҳадларни янада кенгайтиришда, имкониятларимизни оширишда катта роль ўйнаши шубҳасиз.

Шавкат ОРТИҚОВ суҳбатлашди.

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда).

инвестиция дастури харажатларини бюджетдан молиялаштиришни оптималлаштиришга қаратилди. Шунингдек, иш ҳақи, стипендия ва аҳолига бошқа тўловлар бўйича харажатларни тўлиқ ҳамда ўз вақтида молиялаштириш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, солиқ юкини камайтириш асосида тадбиркорлик фаолиятига кенг йўл очиб, кўпроқ янги иш ўринлари яратиш ҳам эътиборда бўлди.

Йиғилишда, шунингдек, Давлат бюджетининг 2007 йил биринчи чорак ижроси ҳам муҳокама қилинди.

* * *

Шу куни **Аграр, сув хўжалиги масалалари ва экология қўмитасининг** навбатдаги мажлисида "Давлат ер кадастри тўғрисида"ги Қонуннинг Андижон вилоятида қандай бажарилаётгани кўриб чиқилди.

Вилоятда юқорида номи келтирилган қонун ижроси бўйича муайян ишлар амалга оширилгани таъкидланди. Хусусан, Андижонда ерларнинг табиий, хўжалик, ҳуқуқий тартиби, тоифалари, сифат хусусиятлари, ер участкаларининг ўрни ҳамда ўлчамлари, ердан фойдаланувчилар, ижарачилар ва мулкдорлар ўртасидаги тақсимоти тўғрисидаги маълумотлар тизими яратилган. Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларнинг давлат рўйхатидан ўтказилиши, ерларнинг миқдори ва сифатининг ҳисобга олиниши, тупроқ бонитировкаси, ерларнинг қиймат баҳоси, шунингдек ер кадастрига доир ахборотларнинг бир тизимга солиниши, сақланиши ва янгилаб турилиши бўйича эътиборга лойиқ ишлар амалга оширилмоқда.

Бироқ ўтказилган назорат-таҳлил натижалари вилоятда мазкур қонун талабларини бажаришда ҳали ечимини кутаётган муаммолар ҳам борлигини кўрсатган. Жумладан, вилоят ҳокимлиги томонидан қонунда белгиланган давлат ер кадастри юритилиши устидан етарлича назорат ўрнатилмаган. "Давлат ер кадастри тўғрисида"ги Қонун ва тегишли қонуности ҳужжатлари ҳақида фуқаролар ўртасида тушунтириш ишлари кўнгилдагидек олиб борилмаяпти. Натижада жойларда қонун бузилиши ҳолатлари келиб чиқмоқда.

Мажлисда муҳокама этилган масала юзасидан тегишли вазирликлар, ташкилотларга аниқланган камчиликларни бартараф этиш, жойларда "Давлат ер кадастри тўғрисида"ги Қонун талабларининг тўлиқ бажарилишини таъминлаш бўйича аниқ тадбирлар ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш зарурлиги тўғрисида тавсиялар берилди.

* * *

Қуйи палатанинг **Саноат, қурилиш ва савдо масалалари қўмитаси** томонидан "Техник жиҳатдан тартибга солишнинг қонуний асослари ва бозор шароитларида корхоналарнинг рақобатбардошлигини ошириш йўллари" мавзуида конференция ўтказилди.

Анжуман иштирокчилари мамлакатимиз раҳбарияти томонидан бозор муносабатларини ривожлантириш ва жаҳон савдо тизимига интеграциялашув борасида белгилаб берилган устувор йўналишлар техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги қонун ҳужжатларини уйғунлаштиришни талаб этишини айтиб ўтдилар. Техник жиҳатдан тартибга солиш тизимини ислоҳ қилишдан мақсад тадбиркорликни ривожлантириш учун қулай шароитлар яратиш ҳамда тўғридан-тўғри инвестицияларни жалб этиш, маҳсулот ишлаб чиқариш ва унинг экспортини кўпайтириш, бошқа мамлакатлар бозорларига чиқиш, инновацияларни рағбатлантириш йўли билан мамлакатимизни барқарор иқтисодий ривожлантириш борасида самарали сиёсат олиб боришдан иборатдир.

Йиғилганлар "Техник жиҳатдан тартибга солиш тўғрисида"ги Қонуннинг қабул қилиниши тадбиркорлар олдидаги тўсиқларнинг қисқаришига хизмат қилишини таъкидладилар.

Ўз мухбиримиз.

ТОМЧИДА ҚУЁШ АКСИ

Мустақилликнинг ўтган йиллари мобайнида халқ хўжалигининг барча соҳаларини эркинлаштириш, ҳар бир ҳаракатни инсон манфаатлари сари йўналтириш кўнгилдаги самараларни бермоқда.

Айтайлик, сизда пойтахтимиздан Ўзбекистоннинг бирор вилоятига бориш нияти туғилди. Марҳамат, замонавий коммуникациянинг барча турлари хизматингизга шай. Тошкентнинг белгиланган жойларидан туну кун узлуксиз енгил машиналар истаган манзилингизга етказади. Фақат шуни билиб қўйингки, йўловчилар хизматига шай турган машиналар ичида "Жигули", "Волга" сингари автомобиллар эмас, балки ўзимизда ишлаб чиқарилган учқур "Нексия"ларни кўришингиз мумкин. Бордию сафарингизни микроавтобусда давом эттирмоқчи бўлсангиз, хизматга шай машиналар ичида эскирган "РАФ"ларни эмас, кореялик ҳамкорлар ишлаб чиқарган япянги "Истана"ларни кўрасиз.

Энди шаҳарлар ўртасида транспорт хизмати илгари қандай йўлга қўйилгани тўғрисида гаплашайлик. Шўро даврида асосий юк "Икарус" типидаги автобуслар зиммасига тушар, унга чипта олиш ҳаммага ҳам насиб этавермасди. Айниқса, байрам арафаларида автобус шу қадар тирбанд бўлар, ҳар қандай йўловчи тик оёқда кетишга ҳам рози эди. Гарчи шунчалик эҳтиёж кўплигига қарамасдан соат 17 лардан кейин автобус шоҳбекатларига қулф уриларди. Ноумид қайтган йўловчилар темир йўл вокзалига борар, лекин у ерда ҳам чипта олиш лотереяда ютуққа эришиш билан тенг эди.

Саксонинчи йилларда "Чортоқ" санаторийсидан Самарқанд томонга уч киши йўлга отландик. Эрта тонгдан Наманган шаҳридаги автобус шоҳбекатига келдик. Кассалар олдида шу қадар одам кўпки, ичкарига киришнинг иложи йўқ. Вилоят ташкилотларидан бирида ишлаётган қадрдонимиз ёдимизга тушди. Қўнғироқ қилдик. "Кутиб туринглар, ҳозироқ етиб бораман" деган сўз бизни беҳиёя қувонтирди. Танишимиз билан автобекат директори ҳузурига кирдик. "Учта эмас, иккита чипта қолибди, зарари йўқ, бир амаллаб етиб оласизлар" деган таклиф бизга чексиз қувонч бахш этди. Чиптани қўлга киритдик. Биздан бахтиёр одам йўқ эди. Автобус кеч соат 18 да жўнар экан. Энди кунни кеч қилиш вазифаси турарди. Ўша ҳолатни бугун эсга олганда ўйлайман: демак, кун бўйи биз кўзлаган манзилга бирорта ҳам транспорт воситаси бўлмаган экан-да. Шунчалик ҳам вақтни исроф қилибмиз-а. Ҳозир-чи? Ҳозир "Чортоқ" санаторийсининг ўзидан исталган манзилингизга кечасию-кундузи айтган вақтингизда етказиб қўйишади.

▼ Файз-барака

Иқтисодиёт илмида талаб ва таклиф, рақобат деган тушунчалар мавжуд. Мамлакатимизда бозор муносабатлари вужудга келтирилиши асносида юқоридаги омиллар иқтисодиётнинг муҳим дастаклари сифатида ишга тушиб бормоқда.

Албатта, мустақилликка эришганимиздан кейин бирданига бозор иқтисодиётига ўтиб кетганимиз йўқ. Йиллар мобайнида аҳоли онгида муҳрланиб қолган тасаввурларни ўзгартириш, инсоният эришган ижобий тажрибадан оқилона фойдаланиш, миллий ўзига хослигимизни замон талабларига уйғунлаштириш учун вақт керак. Янгича муносабатларни таркиб топтиришда энг катта ютуғимиз, наздимизда, ҳар ким яхши яшаш учун ҳаракатга тушиши зарурлигини англаб етгани бўлди.

Бу шўро давридаги боқимандалик кайфиятига, "Олма пиш, оғзимга туш" қабилида кутиб ўтиришга мутлақо тескари бўлиб, фуқаронинг фаол интилиши нафақат моддий фаровонлик, балки айни пайтда Ватан равнақи учун мустаҳкам пойдевор эканлигини ҳис этишдир.

Келинг, ушбу фикрлар исботини юртимизнинг навқирон ҳудудларидан бири — Жиззах вилояти мисолида кўриб чиқайлик. Вилоятнинг маъмурий маркази Тошкент — Самарқанд йўналишида энг қадимий шаҳарлардан бири саналади. Лекин кейинги ўн олти йил ичида Жиззахда бунёд этилган иншоотлар, қад ростлаган инфратузилма неча-неча асрлар мобайнида амалга оширилган жами қурилишлардан бир неча баравар кенг кўламлидир. Бу яққол кўзга ташланиб турган ҳақиқат.

Жиззах вилоятининг барча туманларида меҳр ва ихлос билан қурилган гузарларни томоша қилсангиз. Илгари биз гузар деганда маҳаллaнинг нисбатан гавжум масканини тушунардик. Энди эса гузар — чин маънода одамларни бир-бирига яқинлаштирадиган, кундалик эҳтиёжларини тўла қондирадиган гўша.

— Яқинда бизникига Тошкентдан меҳмон келди, — деб завқ билан ҳикоя қилади Олмазор маҳалласи оқсоқоли, «Эл-юрт ҳурмати» ордени соҳиби Ғани Обидов. — Кечқурун гузарга олиб чиқдим. Бирам серфайз, бирам оромбахш. Одамларнинг бир-бирига меҳрибончилиги жуда-жуда ярашиб турибди. Меҳмоннинг ҳаваси келганига ғурурим ошди.

Ўрни келганда оқсоқолдан сўрадик:

— Жиззахда пазандачилик ҳам илгарилаб кетибди-я?

— Мустақилликка эришганимиздан кейин тадбиркорлик кенг ривожланиб кетди. Биров ўрик шарбати тайёрлашда ном чиқарса, яна бири "Жиз" деган таомни одамларга маъқул қилди. Ҳалол рақобат бошланди. Хўрандалар қайси жойнинг таоми лаззатли бўлса, ўша ерга интилишди. Ана шу ҳаракатда "Жиззах сомсаси" пайдо бўлди. Халқ бекордан-бекорга бир таом ёки буюмни ўша жойнинг номи билан атамайди. Ўзига хос баҳо бу!

Дарҳақиқат, бугун жиззахликлар бошқа жойдан келган меҳмонларга "Ором" бекати яқинидаги Фаввора, Боғишамолдаги Ҳумо қуши, Спорт мажмуаси, Маънавият маркази, Гўзаллик салони каби бетакрор иморатлар қаторида лаззатли таомлар тайёрланаётган хусусий ошхоналар, кўркам ресторанларни ҳам ғурур билан кўрсатишади.

Эҳтимол, гап нишабини ошхоналарга бурганимиз кимларгадир эриш туюлар. Йўқ, бу ўринда гап фақат овқатда эмас. Масаланинг бошқа, яъни ижтимоий жиҳати бор. Бугун ҳамма жойда ўз таомлари, хизмат кўрсатиш маданияти жиҳатидан намуна бўлаётган таомхоналар тинмай кўпайиб бормоқда. Демак, аҳолининг харид қобилияти ошиб, савдо-сотиқ кенг кўлам касб этмоқда. Бу ҳам халқ турмуш даражасини ифодаловчи аломат.

Яна сўзимиз бошидан қўйилган саволга қайтамиз: бу борада илгари аҳвол қандай эди? Авваллари Жиззахда саноқли ресторанлар бўлиб, оддий аҳоли унинг нархидан чўчиб бир неча чақирим нари юрарди. Кўча таоми энг сифатсиз саналарди. Энди уйга меҳмон келса, секин гузардаги тансиқ таомдан олиб келишади. "Тонг юлдузи", "Ўктам ота", "Қипчоқ", "Зокир ота" каби емакхоналар туну кун гавжум. Марҳамат, уч-тўрт киши ўтирасизми — алоҳида бўлмалар хизматингизда. Туғилган кун, тўй ўтказасизми — истагингиз бажо келтирилади.

Шаҳар кўчаларидан ўтганингизда замонавий усулда қурилган ёки қайта сайқал берилган муҳташам иморатларни кўриб завқингиз ошади. Бу кўркам манзара шукуҳи кўнглингизга кўчмай иложи йўқ. Шундай лаҳзаларда ёруғ ниятлар вужудингизга куч, ишонч бўлиб қуйилади. Тарихан қисқа фурсатларда рўёбга чиққан туб ўзгаришлар халқнинг улкан салоҳиятини ўзида акс эттирганлиги турган гап.

Шуҳрат ЖАББОРОВ.

МАМЛАКАТ бўйлаб

Жамият ва ҳуқуқий маданият

Жиззахда прокуратура идоралари ҳамда адлия бошқармаси ходимлари иштирокида «Жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш миллий дастури» қабул қилинганлигининг 10 йиллигига бағишлаб давра суҳбати ўтказилди.

■ Тадбирга маҳалла оқсоқоллари, умумтаълим мактаблари директорларининг маънавият ва маърифат ишлари бўйича ўринбосарлари таклиф этилди. Давра суҳбатида вояга етмаганларнинг таълим-тарбияси учун мактаб ва ота-оналарнинг жавобгарлиги, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ходимларининг аҳолининг ҳуқуқий онги, ҳуқуқий саводхонлигини ошириш борасидаги фаолияти юзасидан қизғин баҳслар, савол-жавоблар бўлди.

Давра суҳбати якунида ёшлар ўртасида ҳуқуқий маданиятни тарғиб этиш борасида ҳуқуқ-тартибот идоралари ва жамоатчилик ҳамкорликда амалга оширадиган вазифалар белгилаб олинди.

Ёшлар — юрт таянчи

Андижон вилоятининг шаҳар ва туманларида «Ёшлар бирлашса, халқ бирлашади» шиори остида фестиваллар бўлиб ўтмоқда.

■ Бўз туманидаги стадионда ўтказилган шундай тадбирда коллеж, лицей ва мактаблар ўқувчилари иштирок этишди. Ватан, мустақиллик, тинчлик, дўстлик ва ёшликни мадҳ этувчи қўшиқлар янгради. Ижодкорларнинг мустақил юрт ёшлари ҳақидаги чиқишлари олқишлар билан кутиб олинди.

«Мен орзу қилган лицей»

■ Хива шаҳрида 4-академик лицейнинг янги биноси бунёд этилмоқда. 810 ўқувчига мўлжалланган ўқув даргоҳининг тендер баҳоси 2 миллиард 300 миллион сўмни ташкил этади. Бу кўркам бинони сифатли ва мустаҳкам қилиб қуришни «Хоразмқурилиш» акциядорлик жамияти ўз зиммасига олган. Барча қулайликларга эга бўладиган академик лицей янги ўқув йилида ўқувчиларни ўз бағрига олади.

«Меҳр нури» саховати

«Меҳр нури» хайрия жамғармаси «Ижтимоий ҳимоя йили»да мамлакатимиз соғлиқни сақлаш тизимида қатор лойиҳаларни амалга ошириб келмоқда.

■ Масалан, яқинда жамғарма кўмагида Республика Гемотология ва қон қуйиш институти биноси сифатли таъмирланди.

Қисқа вақт ичида тўлиқ реконструкция қилинган тиббиёт муассасасининг очилиш маросимида сўзга чиққанлар шифо масканида мутахассислар ва беморлар учун барча қулайликлар яратилганини алоҳида таъкидлашди. Жамғарма томонидан, шунингдек, тўқсон ўринга мўлжалланган 1-шаҳар сил касалликлари шифохонаси ҳам тўлиқ таъмирлаб берилди.

54 оилага тикув машиналари

Марғилондаги «Ёдгорлик» очиқ ҳиссадорлик жамиятида 150 нафарга яқин касаначи меҳнат қилади. Улар ёрдамида ҳар ойда икки миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда.

■ Яқинда республика ҳукумати томонидан Марғилон шаҳрида истиқомат қилаётган боқувчисини йўқотган, серфарзанд 54 оилага тикув машиналари бепул ҳадя этилди. Улар ҳам энди «Ёдгорлик» касаначилари сафига қўшиладилар.

— Касаначилик — миллий қадриятимиздир, — дейди ҳиссадорлик жамияти бошқаруви раиси А. Абдуллаев. — Президентимиз томонидан уни ривожлантиришга эътибор берилиши эса бу меҳнат турининг яна ҳам кенг қанот ёйишига йўл очди.

Ноёб топилма

Шоҳизинда ёдгорлик мажмуаси яқинида Амир Темур даврида қурилган девор ва дарвоза қолдиғи топилди.

■ — Ўша пайтда қалъага кириш йўли деворини «Г» шаклида қуриш русум бўлган, — дейди тарих фанлари доктори Муҳаммаджон Исомиддинов. — Бундан мақсад душманнинг тўғридан-тўғри кириб келишига йўл қўймаслик эди. Ана шу жиҳатдан мазкур девор ва дарвоза қолдиғини соҳибқирон замонасига тегишли дейиш мумкин.

Топилманинг аҳамияти жиҳати шундаки, шу пайтга қадар Амир Темур даврига оид мудофаа деворининг қолдиғи топилмаган эди.

Тоғликлар қувончи

Бундан ўн беш йил аввал 20 минг уйли тоғли Бойсун тумани аҳолисининг ичимлик сув билан таъминланиши беш фоиздан ошмасди.

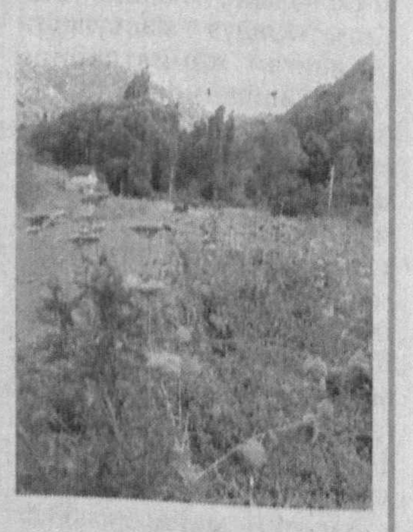

Чунки бепоён қир-адирлар орқали сув ва газ қувурлари тортишни одамлар хаёлларига келтирмасдилар.

Куни кеча Дарбанддаги Хўжамойхона булоғининг суви қувурлар орқали туманнинг Чилонзор, Тиллакамар, Мунчоқ, Газак дашт қишлоқлари хонадонларига тоза ичимлик суви келтирилди. Бу хайрли ишни вилоят «Сувоқава» корхонасининг Жарқўрғон қурилиш-монтаж участкаси жамоаси амалга оширди.

«Халқ сўзи» ва ЎзА мухбирлари хабарлари асосида тайёрланди.

ЖАҲОН 24 соат ичида

Этика қоидаларини бузгани учун

Жаҳон банки президенти Пол Вулфовиц шу йилнинг 30 июнига қадар ўз лавозимидан кетишини билдирди. Вулфовиц хизмат лавозимини суиистеъмол қилган, яъни қўл остида ишлайдиган маъшуқасининг лавозимини кўтарган ҳамда маошини қарийб 200 минг доллар қилиб белгилаган. Ушбу масалани ўрганиш учун махсус комиссия тузилганди. Уларнинг хулосаларига кўра, банк раҳбари этика қоидаларини бузган.

Ироқнинг ҳудудий яхлитлиги хавф остида

Буюк Британиядаги Халқаро алоқалар институти экспертлари томонидан тайёрланган ҳисоботда айтилишича, Ироқнинг ҳудудий яхлитлиги хавф остида ва у парчаланиб кетиши мумкин. Ҳисоботда келтирилишича, АҚШ ҳарбийларининг мамлакатда авж олиб бораётган зўровонликларнинг олдини олишга қаратилган хатти-ҳаракатлари самара бермаётир. «Ироқ ҳукумати амалда ожиз ва мамлакатнинг кўплаб ҳудудларидаги ҳодисаларга таъсир кўрсата олмайди», дейилади ҳисоботда. Ироқда бир эмас, бир неча маҳаллий урушлар кетмоқда. Мамлакатнинг барча ҳудудларида гуруҳлар ҳокимият учун кураш олиб бораяптилар.

Ўз хоҳишига биноан

Украина Конституцион суди раиси Иван Домбровский пайшанба куни ўз хоҳишига биноан, истеъфога чиқди. Манбада айтилишича, Домбровскийнинг бўшаш ҳақидаги қарори Конституцион суднинг мажлисида тасдиқланган. Эндиликда унинг ўрнини вақтинча Валерий Пшеничний бажарадиган бўлди. Қайд этиш керакки, айни пайтда Пшеничнийнинг мақоми ҳам мавҳумлигича турибди. Чунки шу йилнинг 30 апрелида у мамлакат президенти Виктор Ющенконинг фармони билан ўз лавозимидан четлатилганди. Бироқ унинг ўзи ва ҳамкасблари бу фармонни тан олмай, лавозимида ўтиришибди.

Ғазо секторига ҳужум

Исроил ҳарбий ҳаво кучлари Ғазо секторига пайшанбадан жумага ўтар кечаси ракета ҳужумини уюштирди. Натижада тўрт киши ҳалок бўлди. Шифокорларнинг билдиришича, яна тўрт киши турли даражада жароҳатланган. Исроил армияси вакили «ХАМАС» гуруҳи аъзолари жойлашган бинолар бомбардимон қилинганини тасдиқлади, лекин ушбу ҳужум нима сабабдан амалга оширилгани ҳақида тушунтириш бергани йўқ.

Электрон почта асри арафасида

Буюк Британия Савдо ва саноат вазири Алистер Дарлинг ҳукумат мамлакатда 2500 та почта бўлимларини ёпишни режалаштираётганини маълум қилди. Унинг сўзларига кўра, ҳукумат электрон почта асрига шу тариқа тайёргарлик кўришни бошлаган. Дарлингнинг қайд этишича, айни пайтда почта бўлимлари фаолиятини сақлаб туриш учун бюджетдан ҳафтасига 4 миллион доллар сарфланмоқда.

Банк мамлакатга зарар келтирган

Россия Федераль Божхона хизмати «Bank of New York» банкидан 22,5 миллиард доллар талаб қилмоқда. Банк эса ушбу даъвони асоссиз деб, божхонага қарши суд орқали кураш олиб бормоқчи. Банк сайтида келтирилишича, америкалик банкирлар божхона хизмати «Bank of New York»ни судга берганини матбуотдан билишган. Божхона хизмати адвокатининг сўзларига кўра, банк 1996-99 йилларда Россиядан экспорт қилинган маҳсулотлар орқали келиб тушган маблағни ноқонуний ҳолда легаллаштирган. Адвокатнинг билдиришича, ушбу ноқонуний ҳаракат туфайли Россияга 22,5 миллиард долларлик зарар келтирилган.

Хориж матбуоти хабарлари асосида тайёрланди.

БОЛАЛАРГА БАҒИШЛАНГАН АНЖУМАН

Бердақ номидаги Қорақалпоқ давлат университети қошидаги 2-академик лицейда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Болалар жамғармаси — ЮНИСЕФ иштирокида Оролбўйи болаларини ижтимоий қўллаб-қувватлашга бағишланган амалий анжуман ўтказилди. 1 июнь — Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни олдидан уюштирилган бу семинарда экологик муаммолар минтақасида истиқомат қилаётган болаларнинг соғлом ва баркамол вояга етишига кўмаклашиш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди. Айниқса, компьютер технологиялари, спортнинг оммавий турлари, мукаммал маърифий-маънавий ишлардан самарали фойдаланиш юзасидан аниқ тадбирлар белгиланди.

Янгибой ҚЎЧҚОРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон Республикасининг азиз фуқаролари ва меҳмонлари!

«ЎЗБЕКИСТОН ТЕМИР ЙЎЛЛАРИ» ДАВЛАТ АКЦИЯДОРЛИК КОМПАНИЯСИНИНГ «ЎЗТЕМИРЙЎЛЙЎЛОВЧИ» ОЧИҚ АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ

САЙЁҲЛИК АГЕНТЛИГИ «БУЮК ИПАК ЙЎЛИ»НИНГ САМАРҚАНД ВА БУХОРО ШАҲАРЛАРИ БЎЙЛАБ ЮҚОРИ ҚУЛАЙЛИКЛАРГА ЭГА БЎЛГАН «SHARQ» ВА «REGISTON» ТЕЗЮРАР ПОЕЗДЛАРИДА САЙЁҲЛИК ГУРУҲЛАРИ УЧУН САФАРЛАР УЮШТИРАДИ.

Йўл давомида сайёҳларга керакли сервис хизматлари кўрсатилади, ичимликлар, енгил нонушта таклиф этилиб, қўшимча хизматлар тавсия қилинади. Биринчи класс вагонида йўловчилар видеофильм ва видеоклиплар томоша қилишлари, иккинчи класс йўловчилари эса мусиқа ва FM радиосини тинглаб, ҳордиқ чиқаришлари мумкин. Манзилга етиб борганингизда сизларни кутиб олган юқори малакали гидлар қулай автобусларда тарихий обидалар бўйлаб унутилмас экскурсиялар уюштирадилар.

Шунингдек, сиз миллий таомлардан баҳраманд бўласиз, ёдгорлик совғалари харид қилиб, мароқли ҳордиқ чиқарасиз.

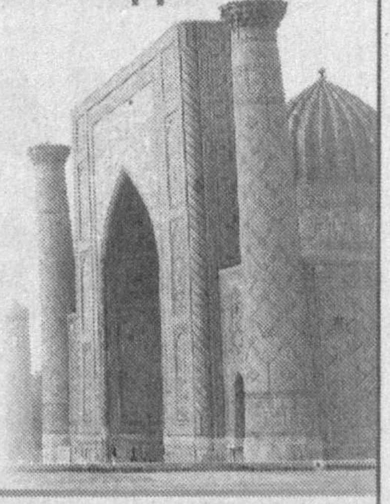

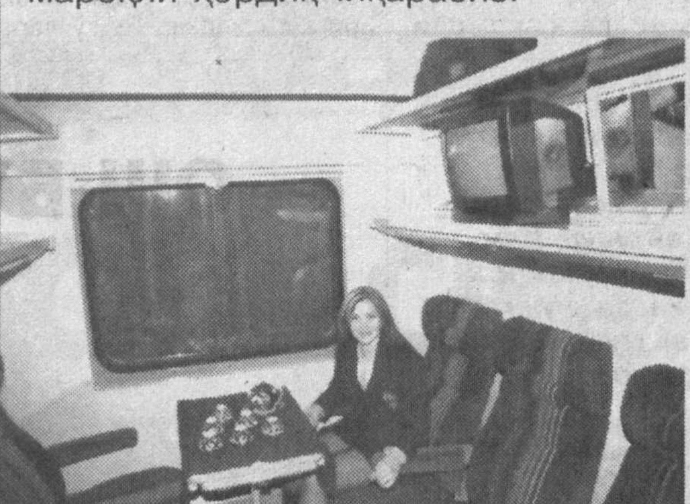

Ўз ходимларини ажойиб дам олиш сафарига юбормоқчи бўлган ташкилот раҳбарлари учун бизнинг агентлигимиз «Тошкент-Самарқанд-Бухоро-Тошкент» йўналиши бўйича туристик поезд ташкил этиши мумкин.

Маълумот учун қуйидаги манзилга мурожаат қилишингиз мумкин: Тошкент ш., «Мовароуннаҳр» к., 51-уй (Мўлжал — «Темир йўл кассалари», «Темирйўлчилар» саройи қаршисида).

Тел/факс: 199-71-83, тел.:199-71-66, 136-46-18.
E-mail:rizjdtur@rambler.ru uzjeldpass@mail.ru

Хизматлар лицензияланган

Газ улгуржи истеъмолчилари ва газ сотувчи ташкилотлар диққатига!

«Крокус Газ Сервис» ҚК

(Чкалов номли ТАИЧБ ДАБ)

«Сигнал» (Россия) ва «Газдевайс» ЁАЖ (Россия, Москва) компаниялари гуруҳининг Ўзбекистон ҳудудидаги расмий вакили қуйидагиларни таклиф этади:

ЭЛЕКТРОН БЛОКЛИ (БК) МУВОФИҚЛАШТИРАДИГАН ТУРБИНАЛИ САНОАТ ГАЗ ЎЛЧАГИЧЛАРИ (СТГ).

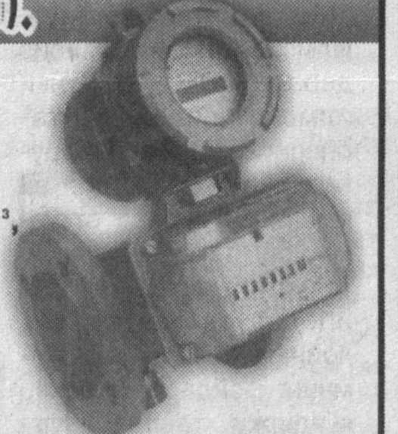

Мазкур асбоблар газни ҳисобга олиш бўйича замонавий ўлчаш-ҳисоблаш комплекслари бўлиб, немис технологияси бўйича Россияда ишлаб чиқарилган.

Ўлчаш диапазонлари: соатига 100 $м^3$, 250 $м^3$, 400 $м^3$, 650 $м^3$, 1000 $м^3$, 1600 $м^3$ гача ва ундан ортиқ.

Етказиб бериш, тўлиқ монтаж қилиш, кафолатли сервис хизмати кўрсатиш — йил давомида.

Асбоблар «Ўзстандарт» агентлигининг сертификатига эга.

Россияда ишлаб чиқарилган

«АГАТ» РУСУМЛИ, УЛЬТРАТОВУШЛИ, ЎЛЧАНАЁТГАН ГАЗ ҲАРОРАТИНИ АВТОМАТИК РАВИШДА ТЎҒРИЛАЙДИГАН

замонавий электрон газ ўлчагичлари.

Ўлчаш диапазонлари:
- «АГАТ» G-16 (соатига 0,16 $м^3$ дан 25 $м^3$ гача);
- «АГАТ» G-25 (соатига 0,25 $м^3$ дан 40 $м^3$ гача);
- «УБСГ» 001 G-4 (соатига 0,04 $м^3$ дан 6 $м^3$ гача).
- «УБСГ» 001 G-6 (соатига 0,06 $м^3$ дан 10 $м^3$ гача).
- «УБСГ» 001 G-10 (соатига 0,1 $м^3$ дан 16 $м^3$ гача).

Кафолатли сервис хизмати кўрсатиш — йил давомида.

Асбоблар «Ўзстандарт» агентлигининг сертификатига эга.

Сервис маркази манзили: Тошкент шаҳри, Миробод тумани, «Моштабиб» кўчаси, 7-уй. Мўлжал — Тошкент вино заводи.
Тел./факс: 132-21-22, 136-39-63, 127-10-28, 127-07-72.

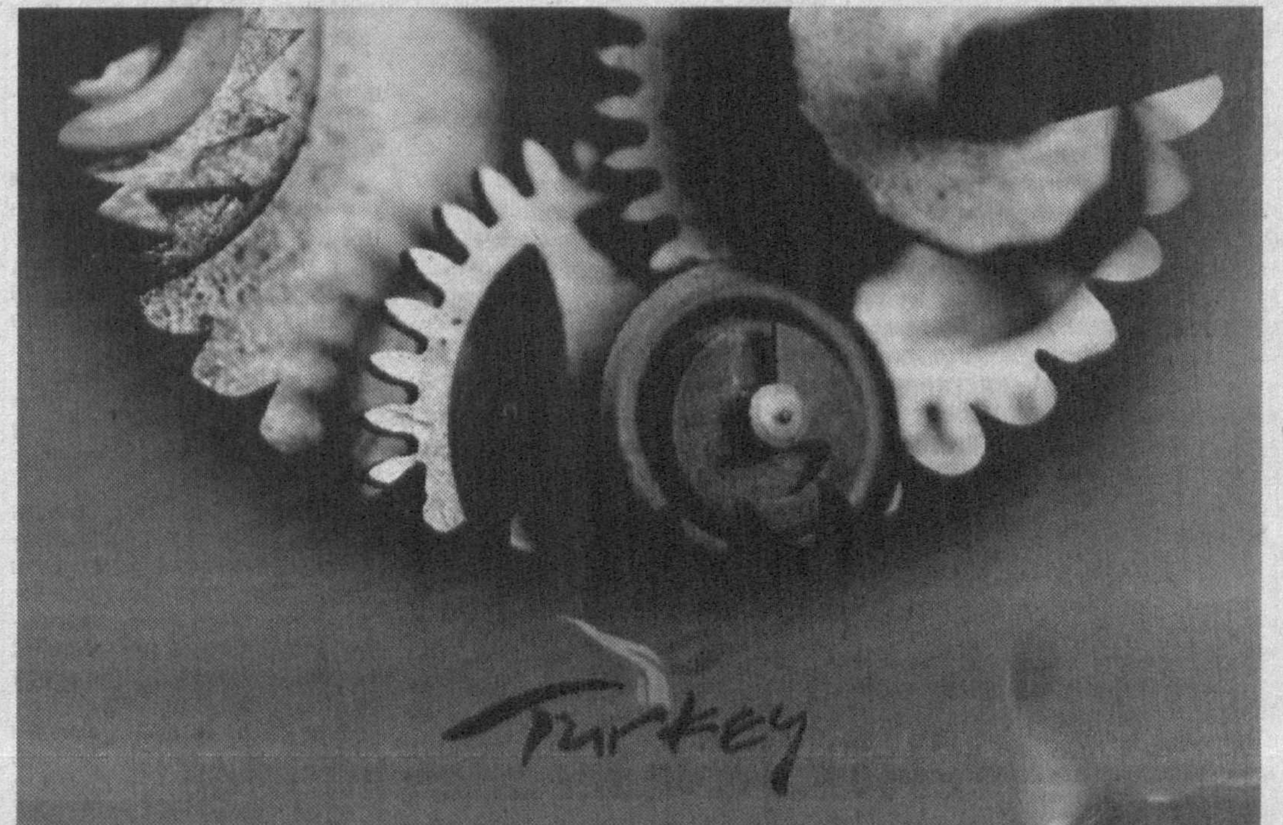

ТУРКИЯНИНГ «МЕРИДИАН» ХАЛҚАРО КОМПАНИЯСИ

СИЗЛАРНИ 2007 ЙИЛ 23-26 МАЙ КУНЛАРИ «O'ZKO'RGAZMASAVDO» МАЖМУАСИДА БЎЛИБ ЎТАДИГАН ЗАМОНАВИЙ КИЙИМ-КЕЧАК ВА МАТОЛАР, УЛАРНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЖИҲОЗЛАРИ «УЗБЕК ФЕЙШН ЭНД ТЕКСТИЛЬ» ВА «УЗБЕК ИНДУСТРИАЛ ЭКСПО 2007»

ДЕБ НОМЛАНГАН КЎРГАЗМАЛАРГА ТАКЛИФ ЭТАДИ.

КЎРГАЗМА ДАВОМИДА СИЗНИ АЖОЙИБ СЮРПРИЗЛАР КУТАДИ. ТАШРИФ — БЕПУЛ. МАНЗИЛ: ТОШКЕНТ Ш., БЕРУНИЙ К., 41-УЙ (МЕТРОНИНГ «БЕРУНИЙ» БЕКАТИ). МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 393-10-52, 227-10-52.

MERIDYEN INTERNATIONAL FAIR ORGANIZATION

ЭТМ

ГАЗ РУСУМЛИ РОССИЯ АВТОМОБИЛЛАРИ

Ўзбекистондаги расмий эксклюзив дистрибьютор AVTODOM PLUS

ГАЗ-3221, Микроавтобус, 13,15 ўриндиқли

ГАЗ-31105, «ВОЛГА»

ГАЗ-33023 «Фермер», юк кўтариши — 1,5 тн., 6 ўриндиқли

ГАЗ-32214 (4х4) "Тез ёрдам"

ГАЗ-3307, 40 та газ баллонлари ташувчи

ГАЗ-2705, 7 ўриндиқли металл билан қопланган фургон, юк кўтариши — 1,3 тн., 3 ёки 7 ўриндиқли

ГАЗ-3309 Турбодизель юк кўтариши — 4,5 тн., 2 ўриндиқли

ГАЗ-3307 Автоэвакуатор

ГАЗ-3302, нон ташийдиган, лотоклар сони — 112 та, 3 ўриндиқли

ТЎЛОВ ШАКЛИ — ТУРЛИЧА

Маҳсулот сертификатланган

ТАШКИЛОТ КЕНГ ТУРДАГИ «ГАЗ» РУСУМЛИ АВТОМОБИЛЛАРНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ
- «Волга» автомобиллари;
- 6-15 ўриндиқли микроавтобуслар;
- 3-7 ўриндиқли металл билан қопланган (цельнометаллические) фургонлар, юк кўтариши — 0,8 тн.;
- 1,5-4,5 тн. юк кўтарадиган юк машиналари.

ШУНИНГДЕК, МАХСУС ТЕХНИКАЛАРНИ ЕТКАЗИБ БЕРИШ УЧУН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ:

ТЕЗ ЁРДАМ МАШИНАЛАРИ: «Волга», «Газель», «Соболь». ЮК МАШИНАЛАРИ: озиқ-овқат, саноат моллари ва нон ташийдиган, изотермик, вакуумли ассенизаторлар, автогидрокўтаргичлар, автоустахоналар, бурғулаш (буровые), чиқинди ташийдиган, мобил билбордлар, автоэвакуаторлар. АВТОЦИСТЕРНАЛАР: сут ташийдиган, ёнилғи ташийдиган, самосваллар.

АВТОМОБИЛЛАР — КРЕДИТ ВА ЛИЗИНГГА

700015, Ўзбекистон Республикаси, Тошкент ш., «Шаҳрисабз» к., 16-«А» уй.
Тел./факс: (998-71) 132-16-38, 132-10-35, 132-03-62. Тезкор мулоқот линияси телефонлари: 126-12-94, 126-25-42. E-mail: info@auto.uz web-site: www.auto.uz

«ЯНГИ АСР АВЛОДИ»
НАШРИЁТ-МАТБАА МАРКАЗИ
ТАҚДИМ ЭТАДИ!

«Дунё адабиёти хазинасидан», «Заковат дурдоналари», «Ёш оналар мактаби», «Нафосат олами», «Муваффақият калити», «Болалар ва ўсмирлар адабиёти» ва бошқа ранг-баранг жанр, рукн ва ном остидаги китоблар.

ЯҚИН КУНЛАРДА:

Д.Браун «Да Винчи сири», Цицерон «Нотиқлик санъати ҳақида икки рисола», И.Гёте «Ёш Вертернинг изтироблари», Мопассан «Азизим» китоблари, шунингдек, «Русча-ўзбекча луғат», «Пазанда китоби», «Сиз, сўзсиз, гўзалсиз» тўпламлари.

«Янги аср авлоди» навқирон авлод ва маънавият хизматида.

Шундай экан ўзингизни қизиқтирган ва қидирган китобларингизни арзон нархларда ва сизга қулай тўлов усулида **«ЯНГИ ДАВР КИТОБЛАРИ» КИТОБ ДЎКОНИДАН** *харид қилишингиз мумкин.*

Мурожаат учун манзил: Тошкент ш., «Қатортол» к., 60-уй (*Мўлжал «Қатортол» савдо маркази ёнида*).
Телефонлар: 128-78-43, 173-62-71.

Дам олиш саҳифаси

Оилада кенжа ўғил бўлганим сабабли, хийла шўх, инжиқ ва эрка эдим. Бу эркаликнинг ўзига хос имтиёзлари бўлиб, таомнинг аввали, мева-чеванинг энг сархили меники эди. Ҳеч қаерда ёзилмаган бу қоидага онагинам сўзсиз амал қиларди...

БАҲОР ҚАРИГАН КУН

Қатра

Кейин... Кейин ёмғир аралаш қор ёққан қишнинг қора бир кунида онам фоний дунёни тарк этди. Мен чексиз меҳрдан баҳраманд бўлмай, яшашга бир амаллаб кўникдим. Энди ҳеч ким таомнинг аввалини ҳам, меванинг сархилини ҳам менга илинмас ва мен ҳам бунга кўникиб кетгандим.

Орадан кўп йиллар ўтди. Кимдир онам сингари меҳр кўрсатиши мумкин, деган фикрни хаёлимга ҳам келтирмасдим. Катта ўғлимнинг катта қизи Ирода менга меҳрибонлиги фикримни инкор эта бошлади.

Ҳовлимизда савр ойи охирларида пишиб етиладиган бир туп ўрик бор. Баҳор қариётган кунларнинг бирида оиламиз аъзолари жамулжам бўлиб, сўрида ана шу ўрик меваларини тановул этардик.

— Бобожон, — деди Ирода бир маҳал, — мана бу ўрикларни енг. Сиз учун танладим!

Қизчанинг қўлида етилиб пишган тўрт дона сархил ўрик бор эди. Унинг кўзларига тикилдим. Бу кўзларда худди онам нигоҳларидаги сингари чексиз меҳр, муҳаббат ёлқинлари бор эди. Юрагим орзиқиб кетди.

— Ўзинг егин, она қизим! — дедим.

— Йўқ, йўқ, бобожон, мен бу ўрикларни сиз учун атайлаб танладим! Қаранг, қандай чиройли!

Қизалоқ қўлини узатиб турарди. Менинг эса баҳор қариган кунда навбаҳорнинг, меҳр баҳорининг нафасини сезиб, набирамнинг кафтидаги бежирим меваларга қараб негадир йиғлагим келарди...

Жўра ФОЗИЛ.

Одамзот тирикликни давлат билсин,
Ақл топсин, мол топсин, ҳалол юрсин.

ТАТИМАГАН ЗИЁФАТ

Янгийўлга, хизмат сафарига борадиган бўлиб, автобусга ўтирдим. Рўмолчамни олиб, елпиниб тургандим, кимдир ён томондан товуш берди:

— Амаки, бу ёққа ўтиринг...

Қарасам, истараси иссиққина йигит кулиб турибди.

— Раҳмат. Сизни безовта қилиб...

— Э, баҳузур ўтиринг. Безовтаси бораканми? — деди йигит.

— Умрингиздан барака топинг, — дея у кўрсатган ўриндиққа чўкдим.

— Ҳозирги ёшлар ҳурмат қилишни билади, — деб қўйди ёнимдаги киши. Ўгирилиб, олтмиш ёшлар чамасидаги юзларидан нур ёғилиб турган одамга кўзим тушди. Салом бердим. Шеригим кўпни кўрган, сермулоҳаза киши эканлиги гурунг бошидаёқ аён бўлди.

— Шундай ёшларни кўрсам қувониб кетаман, — дейди у, — катталарга, ён-атрофидаги яқинларига, ота-онасига ҳурмат-иззати жойида. Юриш-туришидан, гап-сўзидан, муомаласидан кишининг баҳри-дили очилади. Омон бўлишсин, ишқилиб, тан-жонлари соғ бўлсин!

Бир зум ўз ўйларимиз билан қолдик.

— Аммо ҳаётда, афсуски, ўзини, ўзлигини унутган, яқинларига, ота-онасига беэътибор, юраги тошга айланиб кетган, бемеҳр кишилар ҳам бор, — дея яна гапини қолган жойидан улади шеригим... — Келинг, ҳали манзилга етишимизга бор, ҳали-ҳануз кўнглимни ўртаб, безовта қилиб турган бир воқеани айтиб берай.

— Майли, — дедим.

— ....Ўтган йил десангиз, болаликдан тепишиб ўсган, ҳозир вилоятларнинг бирида дурустгина лавозимда ишлаб турган бир дўстим мени туғилган кунига таклиф этди. «Энг яқин жўраларни айтганман, келмасанг бўлмайди. Би-и-ир ёшлигимизни эслаб отамлашайлик!» деди у. Хўп, дедим. Вақтим тиғизлигига қарамай айтилган куни, белгиланган соатда дўстим хонадони эшигини қоқдим.

Ёшгина қиз эшикни очиб, салом берди ва мени ичкарига таклиф қилди. Дарвозахонадан ўтиб бораётиб, шундоқ сўл томондаги оддийгина шолча тўшалган, зах ҳиди уфуриб турган ҳужрага кўзим тушиб қолди. Кимдир ичкарида ўхчиб йўталди. Тўхтаб қарасам, жилд ҳам қопланмаган эски бахмал ёстиқни бошига қўйиб момо ётибди. Юрагим шув этди. Ахир, бу дўстимнинг онаси, волидамнинг энг яқин дугоналаридан Умугулсин момом-ку!

Мени бироз олдинда, ҳовлига кираверишда кутиб турган ҳалиги қизни ҳам унутиб, шошганимча ҳужра остонасини ҳатлаб ичкари кирдим.

— Ассалому алайкум, Умугулсин эна, бормисиз, соғ-саломатмисиз? — дедим момо қошида чўкиб.

Момо кўзлари хиралашган чоғи, менга бошдан-оёқ тинғшаб қаради. Кейин:

— Овозингдан Мукаррамманинг ўғли Мамасолига ўхшайсан. Мамасолимисан? — деб сўради.

— Ҳа, ҳа моможон, Мамасолингизман, — дедим овозим товланиб — рости, кампирни бу ҳолатда кўраман, деб сираям ўйламаган эдим. Гулдай аёл эди-я Умугулсин момо! Ёлғиз ўғлини еру кўкка ишонмасди. Мактабдан сал кеч қолсак, кўчага чиқиб, йўл пойлаб турарди. Куз маҳаллари далага — пахта тераётган жойимизга ўғли Муртазо яхши

Гурунг

кўрадиган қиймали мастава қилиб, чавати нонларни ёпиб берарди.

Шуларни ўйлаб момонинг ҳузурида анчайин ўтириб қолдим.

Шу пайт тақир-туқур қадам босиб, хонага Муртазо кириб келди.

— Ҳе, ўзингмисан! Бу Сурайё ўртоғингиз келдилар, деганига ярим соат бўлди... Бу ерда нима қилиб ўтирибсан?! — деди у. Дўстим хиёл ширакайф эди.

— Холамни кўриб, бирпас суҳбатларини олиб кирмоқчийдим, — дедим у билан қучоқлашиб кўришгач.

— Ҳе, ахир дастурхон маҳтал бўлиб қолди-ку! Меҳмонлар ҳам кутиб ўтиришибди! А, мамашка, нималар деб эзмаланиб, ҳалитдан бери меҳмонни тутиб ўтирибсиз! — деди хиёл овозини кўтариб онасига юзланаркан Муртазо. Кейин менга қараб, кўрсаткич бармоғини калласига обориб, бураб кўрсатаркан, қизарган кўзларини хиёл қисиб, шипшиди:

— Мия ҳам сал ҳалигиндақа чалғиган-да! Ҳойнаҳой, мени ёмонлагандир?

— Нималар деяпсан? — дедим. — Ахир, онага ҳам шундай муносабатда бўладими, одам деган.

— Майли! Бас қил! — деди у. — Қани тур, меҳмонлар кутиб қолишди.

— Бор болам, бор! Майли, қаерда бўлсанглар ҳам омон бўлинглар! — деди момо қўлларини дуога очиб, — тупроқ олсанглар олтин бўлсин!

— Ҳе, бўлди, эна, — деди дўстим онасига беписанд қараб, — эзмаланаверманг энди!

...Чўғдек гиламлар билан безатилган катта зал меҳмонлар билан гавжум. Дастурхон устига гўёки дунёдаги борлиқ ноз-неъматлар тўкиб ташланган эди. Хонада шўх тарона янграр, меҳмонлар жуфт-жуфт бўлиб рақсга тушишарди.

Даврадагилар билан қўлимни кўксимга қўйиб сўрашган бўлдим. Кимдир узатган чойдан бир ҳўпладим. Дастурхонда тандиркабоб дейсизми, қази-қартами... ҳамма нарса бор. Аммо, менинг томоғимдан шу топда ҳеч нарса ўтмас, зах, нимқоронғи ҳужрада бир ўзи шумшайиб ётган Умугулсин момо кўз олдимдан кетмасди.

Бу даврадан кўра момо билан қуруқ чой ичиб, у кишининг суҳбатларини олиб, гурунглашиб ўтиргим келарди.

Битта жиззали нон устига икки тугун қазини қўйиб, ўрнимдан тураётгандим дўстим кўриб қолди:

— Ҳа, йўл бўлсин?! — деди у.

— Шуларни энамга бериб, бир пас...

Гапим бўғзимда қолди.

— Энамми, кампир жуда чимтомоқ. Овқат емайди. Қаригандан кейин шу-да. Ундан кўра даврага чиқ, ёшлигимизни эслаб бир ўйнайлик.

Кўз олдим қоронғилашиб кетди. Дўстимнинг ҳай-ҳайлашига қарамай қўлимдаги ликопча билан момо ҳузурига ошиқдим.

Кампир мени кўриб кўзларига ёш олди. Онамни, бирга-бирга далада ишлаб юрган дамларини эслади.

— Энди, хафа бўлмайсан. Ўртоғинг сал эркароқ ўсди... — деб қўйди ўғлининг бояги қилиқларидан хижолат бўлиб. — Майли, соғ-саломат бўлсин, униб-ўсиб, бола-чақаларининг орзу-ҳавасини кўриб юрсин! Тўлсин-у тўкилмасин!

— Шу куни дўстимнинг хонадонидан онамнинг, онажонимнинг яқин дугонасини кўрганимдан ҳам юрагим ёришиб, ҳам кўнглимнинг бир томони зим-зиё қоронғи бўлиб чиқдим, — дейди чуқур сўлиш олиб ҳамроҳим. — Эҳ, нимасини айтасиз. Шундай фарзандлар ҳам бўларкан-да, ҳай, ишқилиб инсофини берсин!

Автобусимиз бу орада Янгийўл шоҳбекатига келиб тўхтади. Кўпни кўрган, дилкаш ҳамроҳим билан хушу хандон хайрлашдик.

Нодир НАРЗУЛЛАЕВ.

Илм деб ўқумак, ёзмакни яхши билмак, ҳар бир керакли нарсаларни ўрганмакни айтилур. Илм дунёнинг иззати... Илм инсон учун ғоят олий ва муқаддас бир фазилатдур.

ИЛМ

Зероки, илм бизга ўз аҳволимизни, ҳаракатимизни ойина каби кўрсатур. Зеҳнимизни, фикримизни қилич каби ўткур қилур. Савобни гуноҳдан, ҳалолни ҳаромдан, тозани мурдордан аюруб берур. Тўғри йўлга раҳнамолик қилуб, дунё ва охиратда масъул бўлишимизга сабаб бўлур.

Мерос

Илмсиз инсон мевасиз дарахт кабидур. Чунки илмсиз кишилар ота-онасига, қариндош-уруғига, ёр-дўстига, дин ва миллатига фойда еткурмак бир тарафда турсун, ўз устига лозим бўлган ибодат ва тоатни ҳам лойиқча қила олмас. Илмнинг фойдаси шу қадар кўпдирки, таъриф қилғон бирла адо қилмак мумкин эмасдур. Бизларни илм жаҳолат қоронғулиғидан қутқарур, маданият, инсоният, маърифат дунёсига чиқарур, ямон феълардан, бузуғ ишлардан қайтарур, яхши хулқ ва адаб соҳиби қилур, аллоҳ таолога муҳаббат ва эътиқодимизни ортдирур, жанобу ҳақнинг азамат ва қудратини билдирур.

Алҳосил, бутун ҳаётимиз, саодатимиз, сарватимиз, маишатимиз, ҳимматимиз, ғайратимиз, дунё ва охиратимиз илмга боғлидур. Пайғамбаримиз «Илмга амал қилгучилардан бўлингиз, нақл ва ривоят қилгучилардан бўлмангиз», — демишлар.

Илм бир дарё, ичи
тўлмуш дуру гавҳар
билан.
Қиймату қадрин қачон
билғай ани жоҳил
илан.

Абдулла АВЛОНИЙнинг «Туркий Гулистон ёхуд ахлоқ» асаридан.

— ОШ БЎЛСИН!

Гуриллайди ўчоқларин оловлари,
Кўнгиллардан қўр олгайдир қаловлари.
Меҳмоннавоз элнинг ризқи бутун бўлар,
Сизга тортиқ ўзбегимнинг паловлари.

КАМОЛ ВА ЗАВОЛ

Шогирд устоддан сўради:

— Илм ва амал жиҳатидан одамларни бир-биридан қандай фарқлаш мумкин?

Устод деди:

— Ушбу маънода одамлар уч тоифага ажралади. Биринчиси, ҳайвоний туйғулар ила ҳайвоний ва дунёвий ҳаётни яшайдиганлар. Иккинчиси, фақат диний туйғулар ила илоҳий ҳаётда яшайдиганлар. Учинчиси, дунёвий ва руҳоний ҳаётни ўзаро бирлаштириб ҳар икки ҳаёт гаштини сурадиганлардир. Булар Ҳақ ишини қанча хуш кўрсалар, халқ манфаати учун заҳмат чекишни янада муқобил санарлар. Ҳам Ҳақ, ҳам халқ билан бўлмоқ эса энг буюк фароғат эрур.

Илм ва фикрга чанқоқ шогирд устодидан сўради:

— Устод, ақлу идрокнинг кушандаси нима?

— Жаҳл ва ғазаб.

— Ҳаё ва уятнинг заволичи?

— Таъма ва очкўзлик.

— Кўнгил кушандаси нима?

— Ҳасад ва адоват. Ҳасад домига тушган кўнгил ҳолига ҳар қанча ачинса арзийди. Чунки бошқа офатлардан қутилиш мумкин. Лекин ҳасад балосидан халос бўлиш ниҳоятда мушкулдир. Бу ҳақда ҳазрат Навоий жуда доно ва ибратли сўзларни битиб қолдирганлар:

Ҳар кимки, ҳасад
хислатидур, вой анга,
Иқбол ила фарқ
ўлса фалак сой анга.
Ҳеч офатдин бўлмаса
парвой анга,
Ҳам ўз ҳасади
офатидин вой анга.

Устод, қадим китобларда инсон тўққиз жавҳардан яратилган дейилган экан. Бунда нималар назарда тутилган?

Минг бир ҳикмат

— Ўша тўққиз жавҳарнинг тўрти — ҳаво, сув, олов ва тупроқдан юзага келган бўлиб, улар суяк, қовурға, томир ва теридир. Бўтам, бу

тўрт жавҳар фарзандга ота тарафидан ўтади. Қолган беши — яъни илик, гўшт, қон, ёғ ва соч она томонидандир. Мана шунинг учун ҳам фарзанд отага нисбатан онага кўпроқ талпинади ва чуқурроқ боғланади. Шу боисдан ҳам «Жаннат оналар оёғи остидадир», дейилмишдир.

Шогирд комилликка эришиш учун энг зарур фазилатлар ҳақида сўраганда устоди демиш:

— Булар тўрттадир. Биринчиси гўзал ахлоқ, иккинчиси яхши сўз, учинчиси ҳимматитом ва маърифат соҳиби бўлишдир.

Ушбу тўрт фазилатни қўлга киритиш учун нима қилиш кераклиги тўғрисида эса устод бундай деган экан:

— Аввало, сабр-қаноатли бўлиш лозим. Кейин, дунё қандай бўлса, худди шундай ҳолда кўриш ва билиш керак. Имкон қадар, ҳеч кимса билан тортишиб-талашмаслик зарур. Ва, ниҳоят, мушоҳада завқини тинимсиз юксалтириш жоиздир.

Шогирд донишманд устодидан сўради:

— Устод, бизга душманлик назари билан қарайдиганлар ила қандай муносабатда бўлайлик?

Устод деди:

— Бундай кимсалар билан ўтириб турмоқ руҳни ўтмаслаштиради. Шунинг учун имкон қадар уларга яқинламаслик лозим. Сизнинг фикрларингизни тескари қабул қилувчилар билан алоқада бўлиш эса маънавий завқнинг йўлини тўсгай. Демак, завқ муҳофазасини ҳам унутмаслик керак. Шоир рост айтмиш:

Ҳолимға ҳол уланур ҳол
аҳли суҳбатинда,
Завқинг зиёда бўлур ҳол
аҳлин суҳбатинда.

Иброҳим ҲАҚҚУЛ.

Билиб қўйган яхши

Қулупнай ширин таъмли мева ҳисобланади. Бу неъмат нафақат ўзининг татимлилиги ва ширинлиги билан, балки шифобахшлилигига кўра ҳам қадрлидир.

ҚУЛУПНАЙ ШИФОСИ ВА...

Халқ табобатида қулупнай мевалари терлатувчи, безгак хуружига қарши, пешоб ҳайдовчи омил сифатида тавсия этилади. Бундан ташқари, уни буйрак, жигар, талоқ оғриганда, ўт ва ошқозон-ичак йўлларининг яллиғланиши билан боғлиқ бўлган касалликка чалинганда истеъмол қилиш тавсия этилади.

Қулупнайнинг сархил мевалари мия томирларининг склерозига, гипертония, колит, меъда ярасига ижобий таъсир кўрсатади.

Машҳур швед ботаниги Карл Линней никриз (подагра) касаллигидан фақат қулупнай меваларини истеъмол қилиш билан бутунлай фориғ бўлган экан.

Ўрни келганда, шуни қайд этиш керакки, қулупнай меваларини тоза сувда ювилганидан сўнг истеъмол қилиш тавсия этилади. Чунки, уни етиштиришда маҳаллий ўғитдан фойдаланилади. Таркибида эса жуда кўп гижжа тухумлари (гельминтлар)

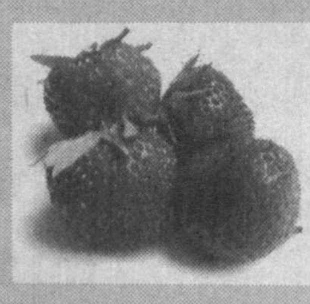

бўлади. Тоза сув мазкур иллатларни бартараф этади.

Ҳозирда баъзан қулупнай истеъмол қилганларда эшакем (аллергия) хасталиги билан озорланиш кузатилади. Бунга сабаб, ҳосил етиштиришда кимёвий воситалардан фойдаланилганлиги бўлса, иккинчи тарафдан, одамнинг айрим унсурларга нисбатан таъсирчанлиги турлича бўлиши сабабчидир.

Мабодо қулупнай еган кишида аллергияга мойиллик бўлса, унда «Супрастин» ёки «Диозомин» препаратидан бир дона ичса кифоя. Бу борада чучукмия (қизилмия, ширинмия) ўсимлигининг илдизлари дамламасидан ҳам фойдаланиш мумкин.

Маннон НАБИЕВ, доришунос.

«Сурхон» какликлари

Булбул навоси боғни яшнатса, каклик хониши дилни яйратади. Бутун борлиқ яшилликка бурканган ушбу кунларда юртимизнинг гўзал гўшалари — тоғ ва тоғёнбағирларида каклик, қўмой, бургут сингари табиатнинг энг ноёб қушларини учратишингиз мумкин.

"Ўзбекистон Республикаси Қизил китоби"га ёзилган ушбу қушлар парвариши ва кўпайтирилиши "Сурхон" қўриқхонасида қатъий назоратга олинган. Инсонларнинг меҳри тафтини ҳис қилган ушбу қушлар қарийб 24583 гектарлик майдонни эгаллаган қўриқхонанинг зийнати ҳисобланади.

Фарғона вилояти Давлат архитектура қурилиш назорат инспекцияси жамоаси Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура қурилиш қўмитаси раиси ўринбосари Олимжон Юлдашевга турмуш ўртоғи **Лола ЖУМАХАДЖАЕВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«ISSIQLIKMONTAJ» МЧЖ жамоаси бош директор Неъмат Арабовга онаси **Маҳфират АРАБОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзбектеатр» ижодий-ишлаб чиқариш бирлашмаси Республика қўғирчоқ театрининг бош режиссёри Фатхулла Хўжаевга падари бузруквори **УБАЙДУЛЛА отанинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзбекинвест» экспорт-импорт миллий суғурта компанияси жамоаси, «Ўзмиллийбанк» бошқарувининг раиси Саидаҳмад Раҳимовга онаси **Турсуной БОБОНАЗАРОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзмонтажмахсусқурилиш» уюшмаси жамоаси «ISSIQLIKMONTAJ» масъулияти чекланган жамияти бош директори Неъмат Арабовга онаси **МАҲФИРАТ аянинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент Педиатрия тиббиёт институти жамоаси одам анатомияси ва гистология кафедрасининг доценти Абдуқодир Дўстматовга падари бузруквори **ТЕШАБОЙ отанинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Халқ сўзи
Народное слово

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 456. 33493 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва операторлар Жамшед Тоғаев ва Муҳаммадали Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

t -Тижорат материали

МАНЗИЛИМИЗ: 100000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — А. Орипов.
Навбатчи муҳаррир — Г. Йўлдошева.
Навбатчи — С. Ҳайдаров.
Мусаҳҳиҳ — М. Ёқубова.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

ТЕЛЕФОНЛАР: Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 133-52-55; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 22.00 Топширилди — 22.20 23456